

**ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛОЖЕНЬ СТАНДАРТІВ
БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ПРИ ПРОВЕДЕННІ
ЛІКВІДАЦІЙНОЇ ПРОЦЕДУРИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ-
БАНКРУТАХ**

Л.В. Чижевська, Л.О. Атаманчук

ЖДТУ, вул. Черняхівського, 103, м. Житомир, Україна, 10002,

e-mail: chizhev@ztu.edu.ua, e-mail: mrs.lesy@mail.ru

Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться відповідно до принципів та методів його проведення, які визначені Положеннями стандартами бухгалтерського обліку (далі-П(С)БО). У ліквідаційній процедурі банкрута у бухгалтера виникає проблема дії деяких П(С)БО. Тобто, при веденні бухгалтерського обліку банкрута необхідно враховувати положення Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Тому, вважаємо за необхідне визначити положення П(С)БО, які діють при ліквідаційній процедурі банкрута та закріпити це на законодавчому рівні.

Облікові аспекти ліквідаційної процедури підприємств-банкрутів досліджували наступні науковці: О.М. Глушук, Г.В. Булкот та інші. Питанням доцільності застосування деяких П(С)БО при банкрутстві підприємств приділила увагу О.М. Кравцова.

У зв'язку з тим, що питання дії П(С)БО при ліквідаційній процедурі підприємств-банкрутів досліджувалося лише частково, вважаємо за необхідне проаналізувати існуючі П(С)БО та визначити, які з них впливають на ведення обліку на підприємстві-банкруті.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», національне П(С)БО - нормативно-правовий акт, затверджений центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики та визначає принципи та методи ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності, що не суперечать міжнародним стандартам. Це свідчить про те, що ці положення є обов'язковими правилами для ведення бухгалтерського обліку.

Оскільки деякими положеннями при проведенні ліквідаційної процедури банкрута доводиться нехтувати, виникає потреба у визначенні законодавчого підґрунтя таких дій.

Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» в редакції чинній від 19 січня 2013 року (далі-Закон) є спеціальним законом, що регламентує проведення процедури банкрутства. Тому з урахуванням його положень застосовуються Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та Положення стандарти бухгалтерського обліку. Водночас необхідно зазначити, що статтею 41 Закону окремо не передбачено обов'язок ліквідатора щодо ведення бухгалтерського обліку банкрута.

На сьогоднішній день налічується 30 положень стандартів бухгалтерського обліку, що діють на платоспроможних підприємствах.

Відповідно до проаналізованих нами П(С)БО, визначено, що серед них у ліквідаційній процедурі банкрута діють частково наступні положення:

- П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах», П(С)БО 20 «Консолідована фінансова звітність», П(С)БО 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін», діють частково, оскільки господарська діяльність підприємства припиняється, крім цього фінансова звітність не подається контролюючим органам та управлінню статистики;

- П(С)БО 26 «Виплати працівникам» діє щодо колишніх працівників підприємства. Існуюча судова практика не дозволяє здійснювати нарахування податків, зборів та платежів на залучених працівників в процедурі ліквідації банкрута, що є суперечливим відносно комплексного аналізу положень ст. ст. 2, 38, 41.

- П(С)БО 7 «Основні засоби», П(С)БО 8 «Нематеріальні активи», П(С)БО 9 «Запаси» та П(С)БО 30 «Біологічні активи». Всі активи, що є на підприємстві складають у ліквідаційній процедурі ліквідаційну масу банкрута та готуються до продажу. Деякі ліквідатори, у зв'язку з припиненням нарахування зносу, такі активи обліковують на рахунку «Товари» для спрощення обліку, за винятком об'єктів житлового фонду, в тому числі гуртожитків, дитячих дошкільних закладів, об'єктів комунальної інфраструктури, що належать підприємству-банкруту до ліквідаційної маси не включаються та мають передаватися до комунальної власності відповідних територіальних громад без додаткових умов і фінансуються в установленому порядку;

- П(С)БО 18 «Будівельні контракти» не діє у зв'язку з припиненням господарської діяльності та будь-які будівельні роботи на таких об'єктах припиняються;

- П(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» не діє, оскільки регулює ведення обліку та складання фінансової звітності при добровільній ліквідації;

- П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції» не діє у ліквідаційній процедурі банкрута, але можливе застосування при санації підприємства боржника, та вразі укладення мирової угоди з залученням третіх сторін;

- П(С)БО 17 «Податок на прибуток» не діє у зв'язку з тим, що господарська діяльність не здійснюється, податки та збори у ліквідаційній процедурі не виникають.

УДК 657.01

ФОРМУВАННЯ ПОНЯТТЯ «ГРОШОВІ ПОТОКИ» ДЛЯ ЦІЛЕЙ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

М. Ю. Чік

*Львівська комерційна академія, вул. Туган-Барановського, 10, м. Львів,
Україна, 79005, e-mail: marija_chik@ukr.net*

У сучасних умовах господарювання багато підприємств поставлені в умови самостійного вибору стратегії і тактики свого розвитку. Самофінансування підприємством своєї діяльності стало першочерговим завданням його ефективного функціонування. В умовах конкуренції і нестабільного зовнішнього середовища необхідно оперативно реагувати на відхилення від нормальної діяльності підприємства. Управління